

Ioan Bocşa

ALFABETUL GÂNDURILOR MELE

Ediția a II-a,
revăzută și adăugită

EDITURA CURS
2021

© 2021 Ioan Bocșa. Toate drepturile rezervate.

Culegere text: Corina Bocșa

Caricaturi: Ștefan Popa Popa's

Concept grafic: Roxana Oroian

Producție video: Viorel Costea

Video upload: Tudor Roman

Editor: Monica Hriscu

EDITURA CURS

Al. Padin nr. 12 apt. 35, 400508 Cluj-Napoca, România

tel. 0727-305103, contact@edituracurs.ro

www.edituracurs.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

BOCȘA, IOAN

Alfabetul gândurilor mele / Ioan Bocșa. - Ed. a 2-a, rev. și adăug. -

Cluj-Napoca : Curs, 2021

ISBN 978-606-9685-24-2

821.135.1

Tipar: SC MEGA PRINT SRL

PRINTED IN ROMANIA

Prin structurarea prezentei cărți nu încerc să scot în evidență un eu public și un eu ascuns, ci încerc să demonstrez că nu există om bun sau rău, harnic sau leneș, profund sau superficial, serios sau neserios, curajos sau laș, credincios sau ateu, ci există pur și simplu OM, dominat de o permanentă dualitate.

S-ar părea că am enunțat o treabă foarte deșteaptă și limpede totodată. Da' de unde!

Și dualismul (aparent) cel mai bine și clar delimitat lasă loc de îndoieli și interpretări. Exemple:

alb-negru (vezi nuanțe)

bine-rău (vezi afirmațiile guvernanților)

cald-rece (vezi adaptare sau vezi vilă versus bloc)

masculin-feminin (vezi actualitate)

stânga-dreapta (vezi partide politice)

sus-jos (vezi Cosmos)

zi-noapte (vezi zona Cercului Polar).

Prin alăturarea celor două părți ale prezentei cărți, nu vreau să scot în evidență complexitatea structurii mele interioare, ci vreau să revendic doar faptul că mă încadrez în categoria OAMENI.

Pesemne – învrăjbiți

de-o veșnicie, Dumnezeu și cu Satana

au înțeles că e mai mare fiecare

dacă-și întind de pace mâna. Și s-au împăcat

în mine: împreună picuratu-mi-au în suflet

credința și iubirea și-ndoiala și minciuna.

Lucian Blaga

Pax magna (Poemele luminii)

Și de aș avea darul proorociei
și tainele toate le-aș cunoaște, și orice știință,
și de aș avea atâta credință încât să mut munții,
iar dragoste nu am, nimic nu sunt.

(1 Corinteni 13,1-8)

APEL

A

acasă

Una dintre marile mele pasiuni este aceea de a călători. Faptul că vezi lumea îți deschide foarte mult mintea, dar nu-ți clintește cu nimic singura poziție de echilibru (echidistantă și pe mediană) în care te afli doar **acasă**. Întâlnești într-adevăr locuri cu mult mai multă opulență și civilizație (în sensul educației civice) decât la noi, dar și locuri cu sărăcie, suferință, mizerie, lipsă de cultură și de orice ideal. Aceasta mă determină să gândesc și să spun, fără a afișa un patriotism fals sau ieftin, că doar aici, **acasă**, e raiul pe pământ.

*

Cred că pentru noțiunea de **acasă** am avut „acoperire” încă de la o vârstă fragedă. Îmi amintesc un episod din copilărie: aveam vreo cinci-șase ani și am insistat să merg în Cutină, la unchiul meu. Aici, pe râul Sebeș, se afla fosta proprietate a bunicilor – un adevărat paradis. Când a venit seara, am cerut, cu plânsete și circ, să fiu dus **acasă**. La insistențele și recom-

pensele oferite de mătușa – mi-au prins din șira de paie două vrăbii, mi-au făcut clătite cu magiun – am replicat clar: „Bine ca la casa noastră nu-i nicăieri”.

accent

În limba română, **accentele** pot da câteodată sensuri atât calitative, cât și cantitative. De exemplu: *doamnă de companie* sau *doamnă de compănie*.

achiziție

Când e să nu-ți meargă...

Turneu în Filipine. După mai bine de treizeci de ore interminabile de zbor pe itinerariul București – Paris – Hong Kong – Manila, ajungem într-un târziu la destinație. După alte câteva ore, timp în care umblăm ca teleghidăți, ne cazăm la un hotel din rețeaua Holliday Inn. După o igienizare rapidă, ne hotărâm să ieșim să vedem zona de proximitate. Căldură, umezeală, oboseală, lume pestriță; în tot acest amalgam mă abordează un localnic mic, negru și slab, care avea în spate un sac transparent de plastic, plin cu papuci de plajă. Văzându-mi privirea curioasă, insistă să probez o pereche. Eu le spun prietenilor mei că, probabil, aici șlapii sunt mai buni, având în vedere că majoritatea localnicilor folosesc această încălțăminte în permanență. Ca atare, mă hotărâsc să cumpăr. Omul desface sacul, scoate o pereche numărul 8, îi probez. Mi-s mici. Scoate altă pereche, numărul 10, care mi-s buni. Negociez la sânge, ajungând în final cam la jumătate din prețul cerut inițial; îi plătesc, mândru de prima mea **achiziție** făcută în această zonă, apoi ne întoarcem la hotel. Scot șlapii din plasă și când mă uit, unul era numărul 8 și celălalt numărul 10! Colegii mei fac tot felul de glume pe seama mea, distrându-se copios, în timp ce eu sunt un pic iritat. Intervine prietenul meu S., care scoate unul din celebrele lui bricege elvețiene și zice: „Las', loane, că iau câte un pic de la vârful și de la călcâi din cel mai mare și o să-ți fie destul de buni”. Foarte meticolos, lucrează cam o jumătate de oră, timp în care îl stimulez cu două beri, după

care, mândru de opera lui, mi-i oferă spre probă. Îi încalț, văd că mi se potrivesc ca mărime, dar constat cu stupeoare că amândoi sunt pe piciorul drept!

a aduna

Într-o relație sau într-o prietenie nu lăsa să se **adune** prea multe lucruri nespuse, deoarece acestea, în timp, devin fie o grea povară, fie un puternic coroziv.

a ajuta

Dacă vrei să îi poți **ajuta** pe cei din jurul tău, respectă regula din avion: *În caz de depresurizare, fixați-vă în primul rând dumneavoastră masca de oxigen!*

album

Ce **album** extraordinar am putea realiza dacă iluziile ar putea fi fotografiate!

alegere

Primele **alegeri** democratice au avut loc cu mii de ani înainte, când Dumnezeu a spus: „Adame, alege-ți soția!” și i-a dat-o pe Eva.

*

În majoritatea cazurilor când merg în teren, la cules de folclor, prin sate și cătune, mă întâlnesc cu oamenii la școală. În multe locuri am văzut cabinele de voturi (improvizate din câteva rigle de lemn, pânză și carton), nedemontate, cu toate că trecuseră **alegerile** de mult. Când întreb odată de ce nu le-au dat jos, un moș hâtru îmi răspunde: „Nu le desfacem, că la noi alegerile-s ca ploaia – nu știi niciodată când vine!”

aliment

Există un **aliment** care îți poate crea neplăceri și suferințe chiar și la zeci de ani după ce l-ai consumat: tortul de la nuntă!

amabil

Un coleg mai tânăr făcea naveta o dată pe săptămână cu mașina proprie, într-un județ limitrof Clujului. În una din deplasări, calcă linia continuă și i se suspendă carnetul pentru o lună. Știind că-l cunosc pe șeful Inspectoratului Poliției din județul respectiv, mă întrebă dacă nu pot interveni ca să i se reducă perioada de pedeapsă. Nu cu foarte mare plăcere, îmi sun amicul și-l întreb dacă nu are cumva, legal, posibilitatea de a reduce respectiva perioadă. Acesta, foarte **amabil**, îmi spune: „Evidența suspendărilor de permise se ține pe calculator; o lună este pedeapsa minimă, așa că nu poate fi redusă. Pot face ceva, totuși: îi suspendăm permisul pentru două luni, el va veni la mine cu o cerere, iar eu o să-i reduc pedeapsa la o lună, ca să vadă că ai *pile și prieteni sus-puși*!”

a amenda

O cunoștință care a lucrat o perioadă în Germania mi-a povestit următorul episod. Se afla la o trecere de pietoni împreună cu o mamă și un copil. Semaforul avea culoarea roșie cam de multșor, iar din stânga și dreapta nu venea nicio mașină. N-a mai avut răbdare, s-a asigurat și a trecut. În momentul următor, ca din pământ, apare un agent de poliție, îi cere documentele, îi face proces verbal și îl **amendează** cu 200 de mărci. Revoltat, românul nostru îi explică agentului că el s-a asigurat, că nu exista nici un pericol și că, în ultimă instanță, fiind un om liber, poate face ce vrea cu viața lui. „Aveți dreptate, îi spune agentul, într-adevăr sunteți un om liber și puteți face ce doriți, dar eu nu pentru aceasta v-am amendat. V-am amendat pentru că acel copil v-a văzut traversând pe roșu!”

amprentă

Un grup de prieteni pleacă în America. La intrarea în țară, conform uzanțelor, li se iau tuturor **amprente**. După două săptămâni, dorind să meargă într-o croazieră peste graniță, la ieșirea din State sunt amprențați din nou. Toți trec, în afară de domnul D., medic ginecolog pensionar, care

este oprit din cauza nepotrivirii celor două rânduri de amprente. Se repetă operația – aceeași situație. După mai multe minute, unul dintre prieteni merge la cei de la Poliția de frontieră și le spune: „Domnilor, lăsați-l să treacă! Prietenul meu a fost timp de patruzeci de ani medic ginecolog și din cauza profesiei i s-au șters amprente!”

aniversar

13 decembrie, zi **aniversară**, 50.

Când am aniversat 50 de ani, am chemat din țară și străinătate optzeci de persoane care au însemnat ceva în viața mea și de care eram sigur că revederea ne va provoca o bucurie reciprocă. Au venit 120. Am tras o petrecere de pomină, care a durat de sâmbăta după masa de la orele 16 până duminică la orele 9. La miezul nopții, de pe o masă, am ținut un toast în care am spus: „Dumnezeu mi-a rânduit până acum două vieți, din mai multe puncte de vedere – profesional, sentimental, ba chiar și financiar. Ceea ce îmi va da de acum înainte consider că este un fel de bonus pentru care îi voi mulțumi în fiecare zi.” (Precizez că m-am ținut de cuvânt.)

Au mai luat cuvântul, de pe mesele lor, și alți prieteni, făcându-mi tot felul de urări. Una din cele mai frumoase a fost aceea a unui bun prieten din Sibiu: „Îți doresc să mori la 90 de ani, împușcat... de un soț gelos!” S-a iscat scandal și învălmășeală, deoarece fratele meu și câțiva prieteni locali mai hotărâți au auzit doar prima parte a frazei și au sărit să-l linșeze pe vorbitor. S-a terminat cu *happy end*, până dimineața TOATĂ LUMEA ajungând la numitor comun.

*

13 decembrie, zi **aniversară**, 60.

Primesc evenimentul ca pe rezultatul unui examen în urma căruia am fost anunțat că sunt selecționat să merg mai departe. Brusc, realizez că mă aflu într-un sector foarte îngust, aflat între două supape, cu sens unic din spate spre înainte, delimitând în spate sectorul TINEREȚE, iar în față

sectorul NU ȘTIM NIMIC. Cu o oarecare senzație de claustrofobie, încerc și în spate și în față, dar supapele sunt etanșe. Când sunt pe punctul să intru în panică, observ cu mare bucurie că, din cauza garniturilor vechi, prin spate se infiltrează totuși, ușor, aburul amintirilor, iar din față răzbate un fir subțire de lumină a speranței.

*

13 decembrie, zi **aniversară**, 70.

Ce pot să vă spun după zece ani este faptul că garniturile se uzează inegal: cea către trecut se uzează mult mai repede, iar cea către viitor este mult mai rezistentă.

Acum stau și mă gândesc că este incorect să vorbesc doar despre evenimente trecute. Vă fac o mărturisire sinceră, cu caracter extrem de intim: sunt un om fericit!

apă

Costinești, vreme caldă, fără pic de vânt. Urmăresc totuși neliniștea și zbuciumul mării și tendința ei permanentă de a-și depăși limitele, de a-și disputa teritoriul. Mă gândesc că sintagma **apă stătătoare** este incorectă. *A sta* este antonimul verbului *a merge*. Atunci antonimul verbului *a curge* este *a nu curge*. Limitarea sintagmei **apă curgătoare** la o anumită categorie mi se pare forțată. Nu cred că există apă necurgătoare.

*

Am vizitat Cascada Niagara. Privită de sus, arată ca o Dunăre a cărei albie se rupe brusc, **apa** prăbușindu-se de la peste cincizeci de metri. Privită de jos, de pe vasul pe care ne aflăm, cascada are în ea ceva mai mult decât grandoare – este apocaliptică: un munte de apă a cărui stare este o prăbușire continuă.

apreciere

Aprecie profesională superlativă. Suntem cu Ansamblul Icoane în Ținutul Pădurenilor. Fetele cântă piesa *Soacră mare*, culeasă de Béla Bartók în anul 1914.

Nana Cosana, 84 de ani, pădureancă din Cerișor, Lelese, ascultându-le, zice cu mândrie: „Asta-i a noastră, asta-i a noastră!”

aripă

Vine o vreme când praful miraculos, strălucitor și colorat de pe **aripile** fluturilor devine tot mai greu.

armonie

Când faci dragoste, nu se poate ajunge la **armonie** decât dacă îți abandonezi corpul, sufletul și simțirea și ți le dedici în totalitate celui alt.

artă

La o petrecere, un bun prieten, marele actor D. V., clujean de origine, mi-a spus o poveste (sursa nu și-o mai amintea cu certitudine, probabil o cărtică referitoare la înțelepciunea lumii), poveste care, după părerea mea, conține în sine o posibilă și frumoasă definiție a **artei**: *Un sculptor, într-o carieră, se uita cu mare atenție la tot felul de pietre. La un moment dat se oprește lângă un bolovan mare, fără nici o formă. Îl măsoară îndelung cu privirea, apoi scoțând dălți, ciocane și multe alte feluri de unelte, se apucă de cioplit, muncă grea și îndelungată. După câteva luni însă realizează un cal de toată frumusețea. Un copil de prin preajma locului, care a asistat zi de zi la ceea ce se întâmpla, văzând uimit sculptura, se apropie și întreabă: „Nene, de unde ai știut că este un căluț înăuntru bolovanului?”*

Prin extrapolare, povestirea are tangențe și cu arta pedagogică, arta de a descoperi valori. Preiei câte un tânăr neinițiat, cu puține calități vizibile, dar îl tratezi cu multă seriozitate și atenție – s-ar putea ca peste ani cei din jur să te întrebe de unde ai știut că „înăuntru” se afla un mare artist.

asemănare

Sunt mulți dascăli iluștri care au luminat generații întregi de oameni. Există însă și o categorie, mai ales în învățământul universitar-academic, care încearcă să-și orbească prin strălucire tinerii învățăcei, erijându-se într-un fel de semizeii atotștiutori. Oare Dumnezeu, când și-a trimis Fiul pe pământ, să se întâlnească cu ucenicii, nu l-a dat chip de om ca, prin **asemănarea** cu ei, să-i apropie pe oameni de credință?

a asuma

În viață trebuie să-ți **asumi** tot ceea ce ți se întâmplă, ca atare nu încerca să dai vina nici pe Dumnezeu, nici pe destin, nici pe cei din jur.

a ataca

O persoană care pretinde că aparține domeniului artei, având ceva frustrări, m-a **atacat** într-o postare, folosind un limbaj și niște argumente demne de un elev de clasa a VII-a (îmi cer scuze elevilor de clasa a VII-a pentru comparație). Un reporter, dornic de senzational, mă întreabă:

- Ce părere aveți despre atacurile formulate de către X?
- Să nu-ți pui mintea cu prostul, că are mintea hodinită!
- Nu vă e teamă că vă va da în judecată pentru această afirmație?
- Nu m-ați înțeles! Eu, prin ceea ce am spus, l-am prevenit!

atitudine

Sunt oameni cu fapte bune, pe care ar trebui să-i laudăm și să-i recomensăm. Din neglijență sau invidie, n-o facem.

Sunt oameni de-a dreptul răi, cu fapte asemenea lor, care ar trebui admonestați, pedepsiți. Din neglijență sau lașitate, n-o facem.

Probabil că multora dintre noi li se pare că simplul fapt că ne-am născut oameni ne dă un ascendent asupra celorlalte ființe. Acesta să fie adevărul? Cred, totuși, că una dintre trăsăturile principale ale omului ar trebui să fie **atitudinea!**